

Lausunto hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi tupakkalain muuttamisesta (VN/11255/2023)

Espoon seudun ympäristöterveydeltä on pyydetty lausuntoa luonnoksesta laiksi tupakkalain muuttamisesta.

Lain muutostarve johtuu siitä, että Fimean muuttuneen tulkinnan mukaan nikotiinipussien ei katsota enää kuuluvan lääkelain soveltamisalaan, ja niiden myynti on vapautunut. Nikotiinipussit ovat suuhun laitettavia annospusseja, jotka sisältävät nikotiinia, mutta eivät tupakkaa ja niiden nikotiinimäärä voi olla huomattavasti suurempi kuin perinteinen suussa käytettäväksi tarkoitettu tupakan. Nikotiinipussit aiheuttavat paitsi nikotiiniriippuvuutta, mutta voivat altistaa myös hengenvaaralliselle nikotiinimyrkytykselle.

Lakiin esitetään lisättäväksi uusi savuttoman nikotiinituotteen määritelmä, joka kattaisi nikotiinipussit ja niitä läheisesti muistuttavat tuotteet. Savuttomista nikotiinituotteista ehdotetaan säädettäväksi vastaavalla tavalla kuin suussa käytettäväksi tarkoitettu tupakasta, purutupakasta ja nenänuuskasta säädetään. Tämä tarkoittaisi savuttomien nikotiinituotteen myynnin, muun luovuttamisen ja välittämisen kieltoa ja rangaistavaksi säätämistä sekä maahantuonnin kieltoa eräitä rajoituksia lukuun ottamatta. Ilman ehdotettua lainsäädännön muutosta, saisi nikotiinipusseja myydä Suomessa ilman myyntilupaa, kun taas purutupakan, nenänuuskan ja suussa käytettäväksi tarkoitettu tupakan myynti on tupakkalain 51 §:n mukaan kiellettyä.

Esitykseen kirjattuna tavoitteena on ehkäistä nikotiinipusseista väestölle aiheutuvia terveyshaittoja ja -vaaroja. Tavoitteena on estää sitä, että nikotiinipusseista pääsisi muodostumaan etenkin lapsille ja nuorille uutta väylää nikotiiniriippuvuuteen ja sitä kautta muiden tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöön.

Espoon seudun ympäristöterveys toteaa, että hallituksen esitystä luonnokseksi tupakkalain muuttamisesta voidaan pitää kansanterveyden näkökulmasta kannatettavana.

Espoossa 22.5.2023

Mari Nevas
johtava kaupungineläinlääkäri
Espoon seudun ympäristöterveys